

OPINIA

SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 3 marca 2011 r.

o niezgodności z zasadą pomocniczości

**projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”),
KOM(2010) 799**

Senat, po rozpatrzeniu projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), KOM(2010) 799, stwierdza, iż projekt ten nie jest zgodny z zasadą pomocniczości, o której mowa w art. 5 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie jest zgodny z zasadą pomocniczości z uwagi na wymienione poniżej przepisy projektu. Na ich mocy nadaje się Komisji Europejskiej (KE) zbyt daleko idące kompetencje do wydawania aktów delegowanych, co należy uznać za niezasadne ze względu na art. 290 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

- 1) art. 4 – definicje zastosowane w rozporządzeniu do określenia produktów rolnych objętych rozporządzeniem to istotny element rozporządzenia. Sposób zdefiniowania poszczególnych pojęć ma kluczowe znaczenie dla funkcjonowania danego instrumentu wsparcia;
- 2) art. 18 – określanie przez KE „metody obliczania całkowitego przydziału środków wśród państw członkowskich, łącznie z dystrybucją produktów pochodzących z zapasów interwencyjnych i środkami finansowymi na zakup produktów żywnościowych na rynku” i określenie „wartości księgowej produktów przekazywanych z zapasów interwencyjnych oraz metody ponownego przydziału środków wśród państw członkowskich w wyniku zmiany planu trzyletniego”. Wszystkie te elementy stanowią podstawę funkcjonowania wsparcia;
- 3) art. 31 ust. 1 – wymogi i warunki dotyczące interwencji publicznej na wybranych rynkach. To te czynniki determinują skuteczność interwencji, co sprawia, iż są

istotnym elementem funkcjonowania tego instrumentu, a co za tym idzie również istotnym elementem jednolitej wspólnej organizacji rynku;

- 4) art. 31 ust. 2 – zmiany cen skupu i sprzedaży interwencyjnej w odniesieniu do zbóż i ryżu niełuskanego to istotny element interwencji, nawet jeśli wynikają jedynie ze względów jakościowych.
- 5) art. 31 ust. 5 – zmniejszenie wypłacanej kwoty dopłat oraz warunki związane z wypłatą zaliczek i wymogi, które należy spełnić to istotne elementy interwencji rynkowej;
- 6) art. 31 ust. 7 – przepisy dotyczące tworzenia podmiotów gospodarczych i ich rejestracji na potrzeby podatku VAT mające służyć zabezpieczeniu praw i obowiązków podmiotów gospodarczych uczestniczących w środkach interwencji publicznej lub prywatnego przechowywania również mają charakter istotnego elementu interwencji;
- 7) art. 35 – sposób określenia średnich cen w UE jest istotną kwestią z punktu widzenia wsparcia udzielanego producentom rolnym;
- 8) art. 42 – dostosowanie ceny minimalnej buraków cukrowych do ich jakości to istotny element funkcjonowania wspólnotowego sektora cukru;
- 9) art. 47 – środki ułatwiające dostosowanie podaży do wymogów rynku, które mogą obejmować sektory: żywych roślin, wołowiny i cielęciny, wieprzowiny, mięsa baraniego i koziego, jaj oraz mięsa drobiowego. Wprowadzenie takich instrumentów stanowi istotny element funkcjonowania wspólnej organizacji rynków;
- 10) art. 55 ust. 2 – wykaz produktów, w produkcji których wykorzystuje się cukier przemysłowy, izoglukozę przemysłową lub przemysłowy syrop inulinowy to istotny element funkcjonowania wsparcia w sektorze cukru;
- 11) art. 78 ust. 2 – definicje dotyczące produkcji cukru, izoglukozy i syropu inulinowego, produkcji przedsiębiorstwa to podstawowe definicje dotyczące funkcjonowania sektora cukru;
- 12) art. 101 ust. 1 – warunki i normy dla odtłuszczonego mleka i odtłuszczonego mleka w proszku, od których zależą dopłaty do tych produktów przeznaczonych na paszę, to istotny element funkcjonowania wsparcia dla sektora mleka;
- 13) art. 102 ust. 1 – warunki i normy dla odtłuszczonego mleka przetwarzanego na kazeinę i kazeiniany to istotny element funkcjonowania dopłat do mleka odtłuszczonego przetwarzanego na kazeinę i kazeiniany;

- 14) art. 103 – produkty, wobec których mogą przysługiwać przedmiotowe dopłaty oraz warunki i normy dotyczące wykorzystywania produktów oraz zatwierdzania i wycofywania zatwierdzenia przedsiębiorstw, które wykorzystują produkty do celów składania wniosków o dopłaty do mleka odtłuszczonego przetwarzanego na kazeinę i kazeiniany oraz dopłat do mleka odtłuszczonego i odtłuszczonego mleka w proszku przeznaczonego na paszę;
- 15) art. 118 – sposób funkcjonowania wsparcia dla grup producentów rolnych. Do tej pory to poszczególne państwa członkowskie określały szczegółowe rozwiązania w tym zakresie opierając się jedynie na minimalnych wymogach stawianych przez KE;
- 16) art. 126 – fundusze operacyjne, krajowa pomoc finansowa, środki zapobiegania sytuacjom kryzysowym i zarządzania kryzysowego. Wszystkie kwestie dotyczące różnych form wsparcia stanowią istotne elementy funkcjonowania pomocy przyznawanej rolnictwu i determinują jej zakres oraz charakter. Kształt instrumentów pomocowych powinien być określony jedynie na szczeblu krajowym lub przy współdziałaniu państw członkowskich w ich tworzeniu, gdyż wymaga to wiedzy i kompetencji ze szczebla krajowego;
- 17) art. 129 - program „Owoce w szkole”. Orientacyjny rozdział pomocy między państwa członkowskie, metody ponownego rozdziału pomocy między państwa członkowskie na podstawie otrzymanych wniosków, wszelkie zmniejszenia stosowane w związku z nieprzestrzeganiem przepisów oraz wszystkie pozostałe kwestie wymienione w tym artykule mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania wsparcia oferowanego w ramach programu.
- 18) art. 153 – w odniesieniu do programów pszczelarskich określanie warunków przyznawania wkładu finansowego Unii każdemu uczestniczącemu państwu członkowskiemu. Warunki przyznawania wsparcia dla sektora pszczelarskiego są kluczowym elementem funkcjonowania systemu wsparcia pszczelarzy i mają istotny wpływ na sytuację tego działu produkcji;
- 19) art. 156 – pomoc przyznawana hodowcom jedwabników. Minimalna ilość greny i inne warunki związane z powodzeniem hodowli oraz warunki, które muszą być spełnione przez zatwierdzone organy przekazujące rolnikom pudełka z greną, a następnie odbierające od nich kokony to istotne elementy pomocy przyznawanej w tym sektorze;

- 20) art. 160 – wymogi w zakresie ogólnej normy handlowej oraz wprowadzanie odstępstwa od tych wymogów. Jest to istotny element z punktu widzenia obrotu produktami rolno-spożywczymi;
- 21) art. 162 – normy handlowe. Jest to istotny element z punktu widzenia obrotu produktami rolno-spożywczymi;
- 22) art. 169 – przepisy dotyczące wymogów odnoszących się do przywożonych i wywożonych produktów. Jest to istotny element z punktu widzenia obrotu produktami rolno-spożywczymi;
- 23) art. 193 – rynek wina. Wszystkie wymienione w tym artykule kwestie, a zwłaszcza szczególne środki dotyczące procedur krajowych stosowanych do wniosków transgranicznych, są istotnymi elementami regulacji, gdyż wyznaczają warunki konkurencji na tym rynku;
- 24) art. 207 – rynek wina. Definicje, przepisy i ograniczenia dotyczące etykietowania i prezentacji na rynku wina stanowią istotną determinantę możliwości konkurencji na tym rynku;
- 25) art. 230 ust. 1 – organizacje producentów. Wszystkie kwestie wymienione w tym ustępie mają istotne znaczenie dla funkcjonowania organizacji producentów, a co za tym idzie rynków rolnych;
- 26) art. 249 – przywozy niektórych produktów rolnych. Wszystkie kwestie związane z przywozem wymienione w tym artykule, jak minimalne wymogi jakościowe niezbędne do korzystania ze zmniejszenia stawki należności celnej przywozowej, to istotne elementy kształtujące funkcjonowanie rynków rolnych UE;
- 27) art. 253 – przywozowe kontyngenty taryfowe. Warunki i wymogi w zakresie kwalifikowalności, które podmiot gospodarczy musi spełnić, aby złożyć wniosek w ramach przywozowego kontyngentu taryfowego, jak i wszystkie pozostałe kwestie wymienione w tym artykule stanowią istotne wyznaczniki możliwości korzystania z tych kontyngentów przez podmioty gospodarcze;
- 28) art. 261 – przywóz cukru do rafinacji. Warunki i wymogi w zakresie kwalifikowalności, które podmiot gospodarczy musi spełnić, aby złożyć wniosek o pozwolenie na przywóz, obejmujące wniesienie zabezpieczenia oraz pozostałe kwestie wymienione w tym artykule stanowią istotny element regulacji przywozów cukru, a co za tym idzie funkcjonowania rynku cukru;
- 29) art. 264 ust. 3 – przywóz chmielu. Warunki, na jakich nie stosuje się obowiązków dotyczących świadectwa równoważności oraz etykietowania opakowań wyznaczają

możliwości przywozu chmielu, a co za tym idzie kształtowania się sytuacji na tym rynku;

- 30) art. 268 – wywóz wybranych produktów rolnych. Wykaz produktów sektorów podlegających obowiązkowi przedstawienia pozwolenia na wywóz oraz wszelkie pozostałe kwestie wymienione w tym artykule stanowią istotne elementy funkcjonowania rynków rolnych Wspólnoty i mogą wpływać na poziom konkurencyjności rolnictwa UE na globalnym rynku;
- 31) art. 271 ust. 3 – przepisy dotyczące kwalifikowalności produktów i podmiotów gospodarczych do refundacji wywozowych w przypadku niektórych napojów alkoholowych otrzymywanych ze zbóż, a w szczególności definicje i właściwości produktów oraz ustalania współczynników do celów obliczania refundacji wywozowej z uwzględnieniem procesu dojrzewania przedmiotowych produktów. Wszystkie wymienione elementy mają istotne znaczenie z punktu widzenia funkcjonowania refundacji wywozowych w tym sektorze;
- 32) art. 274 – przyznawanie refundacji wywozowej. Wszelkie wymienione kwestie związane z refundacjami wywozowymi, w tym przyznawanie *ex post* pozwoleń na wywóz jaj wylęgowych oraz jednodniowych kurecząt, to istotne elementy funkcjonowania instrumentu wsparcia rolnictwa UE, jakim są refundacje wywozowe, które mogą mieć w niektórych okresach kluczowe znaczenie dla kondycji danego rynku rolnego;
- 33) art. 277 – refundacje wywozowe i pozwolenia na wywóz. Szczególne wymogi i warunki, które mają spełniać podmioty gospodarcze i produkty kwalifikowalne do refundacji wywozowej to istotne elementy kształtujące możliwość skorzystania z refundacji, które stanowią instrument wsparcia rolnictwa Wspólnoty, zaś warunki wywozu istotnie wpływają na konkurencyjność produktów rolnych UE na światowych rynkach.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ